

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 3. april 2009
Kontor: Civil- og Politiafdelingen
Sagsnr.: 2009-150-1054
Dok.: JEE41748

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 467 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 19. februar 2009. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Line Barfod (EL).

Brian Mikkelsen

/

Barbara Bertelsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 467 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Ministeren bedes redegøre for antallet af personer der pr. 1. februar 2009 er blevet anholdt og sigtet efter straffelovens §§ 114, 114a-h siden juni 2002, opgjort efter hver enkelt bestemmelse.”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet følgende udtalelse fra Rigsadvokaten, hvortil der henvises:

”Indledningsvis kan jeg oplyse, at rigsadvokaturen til brug for besvarelsen af spørgsmålene bl.a. har indhentet datamateriale via Rigspolitiet fra politiets sagsstyringssystem (POL-SAS). Opgørelser over antallet af sigtede, anholdte og varetægtsfængslede er baseret på dette datamateriale, men er ikke verificeret ved en gennemgang af de konkrete sager. Opgørelsen er derfor behæftet med den usikkerhed, at eventuelle fejlregistreringer ikke kan udelukkes.

Jeg kan herefter oplyse, at der siden ikrafttrædelsen af lov nr. 378 af 6. juni 2002 om ændring af bl.a. straffeloven (”anti-terrorpakke I”) har været behandlet 14 sager, hvor personer er blevet sigtet for overtrædelse af bestemmelserne i §§ 114, 114 a (nu § 114 b), § 114 b (nu § 114 e) og § 114 e (nu § 114 h) i straffelovens kapitel 13 om forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder, terrorisme mv.

Der har herunder været følgende seks sager eller sagskomplekser vedrørende overtrædelse af straffelovens § 114 (om terrorhandlinger):

I den såkaldte Glostrup-sag har der været sigtet 27 personer. Heraf har 23 været anholdt, og af dem er seks personer blevet varetægtsfængslet. Der har i Danmark været rejst tiltale mod fire personer for forsøg på overtrædelse af straffelovens § 114, stk. 1, nr. 1, jf. § 21. En af disse personer er domfældt i sagen, mens de øvrige er frifundet.

I en anden sag blev en person sigtet og siden tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 114, stk. 3, jf. stk. 1 (trusler om at begå terrorhandlinger). Sigtede har været anholdt og varetægtsfængslet. Der skete domfældelse i byretten, og afgørelsen er endelig.

I den såkaldte Vollsmose-sag har der været sigtet ni personer, som alle har været anholdt. Af disse personer har syv været varetægtsfængslet. Der blev rejst tiltale mod fire personer for

overtrædelse af straffelovens § 114, stk. 1, nr. 1 og nr. 7, jf. § 21. Tre af disse personer er domfældt i sagen, mens en er frifundet.

I den såkaldte Glasvej-sag har der været sigtet ni personer, som alle har været anholdt. Heraf blev tre varetægtsfængslet. Der har været rejst tiltale for overtrædelse af straffelovens § 114, stk. 1, nr. 1 og nr. 7, jf. § 21, mod to personer, som blev domfældt i byretten. Sagen er anket til landsretten. Der blev endvidere rejst tiltale mod en person for overtrædelse af straffelovens § 114, stk. 1, nr. 3, jf. § 21. Denne tiltalte blev frifundet i byretten, men sagen er anket til landsretten af anklagemyndigheden.

Derudover har der i den såkaldte Kurt Vestergaard-sag været sigtet en person for overtrædelse af straffelovens § 114, stk. 1, nr. 1, jf. § 21. Sigtede har endvidere været anholdt. Der blev ikke rejst tiltale i sagen.

Endelig har der været en sag vedrørende en terrortrussel mod en nyhedsredaktør på Jyllands Posten, hvor en person har været sigtet for overtrædelse af straffelovens § 114, stk. 3, jf. stk. 1. Der blev ikke rejst tiltale i sagen.

Der har endvidere været behandlet fem forskellige sager vedrørende overtrædelse af straffelovens § 114 a (nu § 114 b) om terrorfinansiering.

I den ene sag om støtte til Hamas var der to sigtede, som begge har været anholdt. Der har været rejst tiltale mod begge for overtrædelse af straffelovens § 114 a (nu § 114 b). Begge blev frifundet i både byretten og landsretten.

I en anden sag, den såkaldte T-shirts-sag, har der været sigtet syv personer. Heraf har fire været anholdt. Der har været rejst tiltale mod syv personer for overtrædelse af straffelovens § 114 a, nr. 2, jf. § 21 (nu § 114 b, nr. 2, jf. § 21). De syv blev frifundet i byretten, mens seks personer blev dømt i såvel landsretten som i Højesteret.

I de tre øvrige sager om terrorfinansiering, der alle verserer, har der været sigtet i alt seks personer. Heraf har fire personer været anholdt. Der er foreløbigt rejst tiltale i den ene sag mod en person for overtrædelse af straffelovens § 114 a, nr. 1 og nr. 2, jf. tildels § 23 og § 21 (nu § 114 b, nr. 1 og nr. 2, jf. tildels § 23 og § 21).

Herudover foreligger der to sager vedrørende straffelovens § 114 b (nu § 114 e), hvorefter den, der i øvrigt fremmer virksomheden for en person eller gruppe, der begår terrorhandlinger, kan straffes (udvidet medvirkensbestemmel-

se). Der har været sigtet en person i hver sag. I den ene sag har sigtede tillige været anholdt, men denne er siden afgået ved døden. I den anden sag om fremstilling af materiale indeholdende opfordring til voldelig væbnet jihad (hellig krig) har den sigtede både været anholdt og varetægtsfængslet. Der blev i denne sag rejst tiltale for overtrædelse af straffelovens § 114 b, jf. tildels § 21 (nu § 114 e, jf. tildels § 21). Den pågældende blev dømt i byretten, og dommen er endelig.

Endelig verserer der en sag vedrørende straffelovens § 114 e (nu § 114 h), hvorefter den, der under skærpende omstændigheder handler i strid med lovgivningen om ikke spredning af masseødelæggelsesvåben, under nærmere angivne betingelser kan straffes. Der er her sigtet et selskab samt to personer, hvoraf de to personer begge har været anholdt. Sagen er endnu ikke afgjort.

Sammenfattende bemærkes om opgørelsen ovenfor, at der især i sagerne om overtrædelse af straffelovens § 114 (terrorhandling) har været sigtet et væsentligt større antal personer, end der senere er rejst tiltale imod. Der er endvidere i flere sager sket frifindelse.

Baggrunden herfor er, at der i de fleste af de nævnte sager har været tale om en omfattende og langvarig efterforskning, hvor det bl.a. har været vanskeligt forud for anholdelse og sigtelse at foretage en sikker afgrænsning af den personkreds, som er involveret. I sådanne tilfælde vil det ikke være muligt at undgå at sigte og anholde personer, som der senere viser sig ikke at være grundlag for at tiltale i sagen. I øvrigt taler også kriminalitetens art for, at der må ske en grundig undersøgelse af, hvem der i en større personkreds kan være involveret i sagen.

Herudover har flere af de pågældende sager været præget af vanskelige bevismæssige vurderinger af et meget stort og komplekst materiale fra efterforskningen, hvor det også har været en betydelig opgave for anklagemyndigheden at præsentere oplysningerne i retten. Endvidere har der i flere sager været en række vanskelige juridiske spørgsmål, bl.a. om ansvar for medvirken mv., hvilket er en del af baggrunden for antallet af frifindelser i sagerne.

For så vidt angår sagerne om overtrædelse af straffelovens § 114 b (terrorfinansiering) bemærkes, at disse har givet anledning til vanskeligheder i forbindelse med bevisførelsen om, hvorvidt de organisationer, der er ydet støtte til, har kunnet karakteriseres som terrororganisationer i straffelovens forstand. En bevisførelse om dette led i gerningsindholdet forudsætter således omfattende oplysninger om bl.a. politiske og historiske forhold i andre dele af verden og om enkelte ter-

rorhandlinger, som det kan være vanskeligt at belyse ved vidneforklaringer. Det har bl.a. også vist sig at være at være forbundet med vanskeligheder at finde personer i Danmark og udlandet, der kan afgive objektive forklaringer om disse forhold.

Sagerne i opgørelsen ovenfor om overtrædelse af straffelovens bestemmelser om terrorisme og om støtte til terrororganisationer mv. har således både efterforskningsmæssigt, bevismæssigt samt juridisk vist sig at rejse en række vanskeligheder. Hertil kommer, at der er tale om nye bestemmelser i straffeloven, hvor der i nogle tilfælde kan være en vis tvivl om rækkevidden af reglerne.

Samtidig bør det imidlertid fremhæves, at de erfaringer, som anklagemyndigheden gjorde sig i de tidlige sager på området (f.eks. Glostrup- og Al Aqsa-sagen) har været anvendt med gode resultater i de senere sager (f.eks. Vollsrose-, Glasvejs- og T-shirt-sagen). Disse erfaringer vil også være til nytte i forbindelse med eventuelle fremtidige sager på området.”